

Les 70 – Antwoorden

Opdracht 1: Vervoeg het werkwoord פגש {págash} Ontmoeten (*to meet*).

Persoon	Tegenwoordige tijd	Verleden tijd	Toekomstige tijd	Persoon
Ik (m)	פוגש	pogesh	פוגשתי	אני
Ik (v)	פוגשת	pogèshèt	פוגשתי	אני
Jij (m)	פוגש	pogesh	תפגש	אתה
Jij (v)	פוגשת	pogèshèt	תפגשי	את
Hij	פוגש	pogesh	פגש	הוא
Zij	פוגשת	pogèshèt	פגשה	היא
Wij (m)	פוגשים	pog ^e shiem	פגשנו	אנחנו
Wij (v)	פוגשות	pog ^e shot	פגשנו	אנחנו
Jullie (m)	פוגשים	pog ^e shiem	פגשתם	אתם
Jullie (v)	פוגשות	pog ^e shot	פגשתן	אתן
Zij (m)	פוגשים	pog ^e shiem	פגשו	הם
Zij (v)	פוגשות	pog ^e shot	פגשו	הן

Geb. wijs: m: פוגש p^egosh, v: פגשי pig'shie, mv: פגשו pig'shoe, infinitief: לפגוש lifgosh

Opdracht 2: Geef de uitspraak en vertaal:

אני עובד לפי הספר	^a nie oved l ^e fie hasefèr	Ik werk volgens het boek
למרות החורף אני בבית	lamrot hachorèf ^a nie babáyiet	Ondanks de winter ben ik thuis/in huis
ירושלים הרים סבב	y ^e roeshála'iem háriem sáviev	Jeruzalem [heeft] bergen rondom.
פלפל במקום מלח	piipel bimqom mèlach	Peper in plaats van zout
Ik ontmoette hem hier	פגשתי אותו כאן	págashtie oto kan
Hij zat tegenover de boom	הוא ישב מול [נגד] העץ	hoe yáshav moel [nègèd] ha'ets
Hij kwam mij tegemoet/naar mij toe	הוא בא לקראת לי	hoe bo liqrat lie
Zij zat dichtbij de auto	היא ישבה ליד המכונית	hie yáshváh l ^e yad hamm ^e choniet
Het was een feestelijke ontmoeting	זה היה מפגש חגיגי	zèh háyáh mifgásh ch ^a gigie
We reisden in de richting v. d. stad	[אנחנו] נסענו לכיוון העיר	[^a nachnoe] nasanoe l ^e chiwoen ha'ier
Nu zit zij naast mij	עכשיו היא יושבת לידי	achsháv hie yoshévèt l ^e yadie
Het paard loopt achter een koe	הסוס הולך אחרי פרה	hassoos holech ach ^a re páráh

Les 71 – Werkwoorden 16 – Eerste radicaal yod

In een serie van zeven lessen gaan we kijken naar een aantal standaard-onregelmatigheden bij de vervoeging van [pa'al] werkwoorden, zoals verdwijnende (assimilerende) letters.

Bij de Hebreeuwse grammatica van werkwoorden was het gebruikelijk om bij het benoemen van deze onregelmatigheden uit te gaan van het werkwoord פועל pa'al (Werken) – waarnaar ook alle verbuigingsvormen, binyaniem, zijn genoemd – en te spreken over een 'pe-yod' werkwoord, wanneer de eerste radicaal een yod is. (Een systeem dat ik in deze lessen *niet* ga toepassen). Wat gebeurt er met deze begin-yod bij de vervoeging? In de tegenwoordige tijd en de verleden tijd blijft hij staan, in de **toekomstige tijd** verschilt dat per groep werkwoorden.

1. Bij veel werkwoorden assimileert de yod met ieder voorvoegsel. Omdat hier een yod is weggelaten, wordt dit gecompenseerd door verlenging van de l-klank tot een E-klank. Zie hiervoor ook Les_05 , Klinkerwetten 7. De yod is ook afwezig in de gebiedende wijs en de infinitief, die van de toekomstige tijd zijn afgeleid.	<p>יָשַׁב yáshav Zitten, rusten, wonen. (les 21)</p> <p>יָרַד yárad Neerdalen; emigreren.</p> <p>יָצָא yátzá Vertrekken, uitgaan.</p> <p>יָלַד yálad Baren, het leven schenken aan.</p>
2. Bij een aantal werkwoorden gaat de yod als leesmoeder functioneren en is de eerste klank een l.	<p>יָעַז yá'atz Adviseren</p> <p>יָשַׁן yáshen Slapen. 2e klank A</p> <p>יָרַשׁ yárash Erven</p>

3. Het werkwoord יָדַע yáda Weten lijkt op groep 1, maar krijgt in de toekomstige tijd als tweede klank een A; dit is de oorzaak: de medeklinkers ה, ח, ע, en soms de ר hebben vóór en liefst ook achter zich graag een _ patach, een korte A. Zie [Les_05](#), Klinkerwetten 6.

4. Het werkwoord יָרָה yaráh Schieten lijkt op groep 2, maar de tweede klank is een È (ֶ) in plaats van een A.

5. Het werkwoord יָכוֹל yáchol Kunnen, in staat zijn, is behoorlijk onregelmatig. Zie les 83.

	1. יָשַׁב Zitten		2. יָרַשׁ Erven		3. יָדַע Weten		
Ik (m/v)	אָשֵׁב	eshev	אִירָשׁ	irash	אָדַע	eda	אָנִי
Jij (m)	תֵּשֵׁב	teshev	תִּירָשׁ	tirash	תֵּדַע	teda	אַתָּה
Jij (v)	תֵּשְׁבִי	tesh'vie	תִּירְשִׁי	tir'shie	תֵּדַעִי	ted ^e ie	אַתְּ
Hij	יָשֵׁב	yeshev	יִירָשׁ	yirash	יָדַע	yeda	הוּא
Zij	תֵּשֵׁב	teshev	תִּירָשׁ	tirash	תֵּדַע	teda	הִיא
Wij (m/v)	נִשְׁבִּים	neshev	נִירָשׁ	nirash	נִדַע	neda	אֲנַחְנוּ
Jullie (m)	תֵּשְׁבוּ	tesh'voe	תִּירְשׁוּ	tir'shoe	תֵּדַעוּ	ted'oe	אַתֶּם
Jullie (v)	תֵּשְׁבֶנָּה *	teshavnáh	תִּירְשְׁנָה *	tirashnáh	תֵּדַעְנָה *	tedanáh	אַתֶּן
Zij (m)	יָשְׁבוּ	yesh'voe	יִירְשׁוּ	yirshoe	יָדַעוּ	yed'oe	הֵם
Zij (v)	תֵּשְׁבֶנָּה *	teshavnáh	תִּירְשְׁנָה *	tirashnáh	תֵּדַעְנָה *	tedanáh	הֵן
Geb. wijs (m):	שֵׁב	shev	יָרַשׁ	y ^e resh	דַּע	da	
(v)	שְׁבִי	sh ^e vie	יָרְשִׁי	yir'shie	דַּעִי	d ^e ie	
(mv)	שְׁבוּ	sh ^e voe	יָרְשׁוּ	yir'shoe	דַּעוּ	d ^e oe	
Infinitief:	לְשַׁבֵּת	láshèvèt	לִירוֹשׁ	lirosh	לְדַעַת	láda'at	

* In onbruik geraakte, verouderde, vrouwelijke vorm. Men gebruikt nu de mannelijke vorm.

Woordenschat

אָז	áz (bw)	Dan, dus	חַלּוֹן	challon (m!)	Raam, venster	חַלּוֹנוֹת
בֶּנְזִין	bènzin (m)	Benzine	שְׂטוּחַ	shát ^o e'ach (bn)	Plat, leeg	

Opdracht 1: Vervoeg het werkwoord יָלַד yálad [pa'al] Baren. Het is verwant aan יָלַד yèlèd kind. Controleer jezelf op de website <http://www.hebrewatmilah.org/maskilon1/index.htm>

Persoon	Tegenwoordige tijd	Verleden tijd	Toekomstige tijd	Persoon	
Ik (m)	.....	.....	.....	אָנִי	
Ik (v)	יּוֹלְדֶת	yolèdèt	יָלַדְתִּי	yálad ^t ie	אָנִי
Jij (m)	.....	.....	.....	אַתָּה	
Jij (v)	.....	.....	.....	אַתְּ	
Hij	.....	.....	.....	הוּא	
Zij	.....	.....	.....	הִיא	
Wij (m)	.....	.....	.....	אֲנַחְנוּ	
Wij (v)	.....	.....	.....	אֲנַחְנוּ	
Jullie (m)	.....	.....	.....	אַתֶּם	
Jullie (v)	.....	.....	.....	אַתֶּן	
Zij (m)	.....	.....	.....	הֵם	
Zij (v)	.....	.....	.....	הֵן	

Gebiedende wijs: m: ....., v: ....., mv: ....., Infinitief: לְלַדֵּת lalèdèt

Opdracht 2, Bijbel: Geef de uitspraak en de vertaling. Zie les 63, de woordenlijst, [les_75](#)

וַתֵּלֶד הָאִשָּׁה בֵּן, וַתִּקְרָא אֶת-שְׁמוֹ שְׁמֹשׁוֹן .....

וַיָּרֶד מִשָּׁה מִן-הַר, אֶל-הָעַם .....

עַתָּה, קוּם צֵא מִן-הָאָרֶץ הַזֹּאת .....

וַיִּשְׁבְּתוּ הָעַם, בַּיּוֹם הַשְּׁבִיעִי .....

לָמָּה תִּישָׁן אֲדֹנָי? .....

כִּי לֹא יִרְשׁ בֶּן-הָאָמָה הַזֹּאת, עִם-בְּנֵי עַם-יִצְחָק .....

Opdracht 3, vertaal en geef de uitspraak van dit verdrietige verhaal:

Ik (v) wil naar de bergen rijden .....

Ik ga daar een duif schieten .....

Mijn band is lek .....

De technicus is bij de auto .....

Hij zal het wiel repareren .....

Ik (v) koop ook benzine .....

Zijn de ruiten schoon? .....

Waar is mijn rijbewijs? .....

Dan ga ik thuis slapen .....

Deze [Introductie cursus Hebreeuws](#) behoort bij de [Israël-weekbrief](#).

Bronnen: Melet, Arjeh Gebhard, uitg. Coutinho, les 37 en 40; educatie-en-school.infonu.nl/taal/43683;

Hebrew Verb Tables, Tarmon & Uval, www.hebrew-verbs.co.il; millon; www.mechon-mamre.org.

Zie ook: Videolessen van dr. Piet van Midden webapp.fkt.uvt.nl/bho/plugin_wiki/page/hebreeuws, les Zwakke werkwoorden primae waw-jod.